

В.В. Сахацька, В.В. Богатько

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ
Й ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

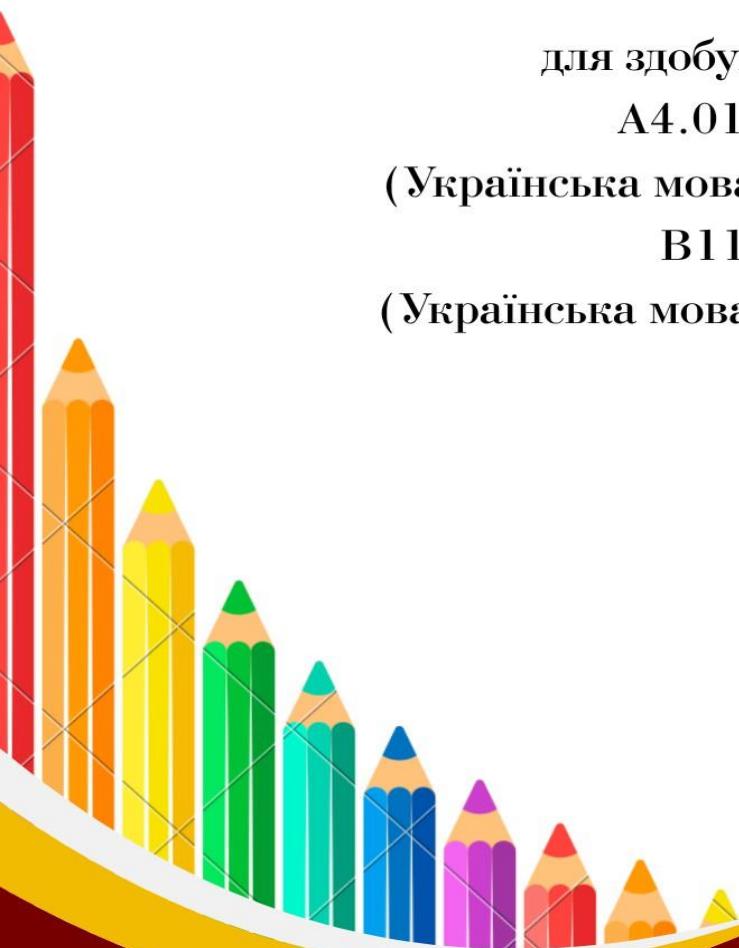
для здобувачів спеціальності

A4.01 Середня освіта

(Українська мова і література (англійська))

B11.01 Філологія

(Українська мова та література (польська))

Вінниця - 2025 р.

Міністерство освіти і науки України
Вінницький державний педагогічний університет імені
Михайла Коцюбинського
Кафедра української мови

В. В. Сахацька, В. В. Богатко

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ
Й ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В
ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

для здобувачів спеціальності

А4.01 Середня освіта

(Українська мова і література (англійська))

В11.01 Філологія

(Українська мова та література (польська))

Вінниця – 2025 р.

УДК 378.147.091.33 – 027.22: [373.5.016:811.161.2] (072)

М54

Методичні рекомендації щодо організації й проведення педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти для здобувачів спеціальності А4.01 Середня освіта (Українська мова і література (англійська)), спеціальності В11.01 Філологія (Українська мова та література (польська) / Укладачі : Сахацька В. В., Богатько В. В. Вінниця : ДРУК-ПЛЮС, 2025. 52 с.

Методичні рекомендації щодо організації й проведення педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти для здобувачів спеціальності А4.01 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності А4.01 Українська мова і література, додаткової предметної спеціальності А4.021 Мова та зарубіжна література (англійська), спеціальності В11 Філологія (за спеціалізаціями), спеціалізації В11.01 Українська мова та література.

Укладачі: **Сахацька В. В.** кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови
Богатько В. В. кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови

Рецензенти: **Завальнюк І. Я.** доктор філологічних наук, професор
Кухар Н. І. кандидат філологічних наук, доцент

Розглянуто та схвалено до друк на засіданні науково-методичної ради факультету
філології й журналістики імені Михайла Стельмаха
(протокол № 5 від 9 квітня 2025 року)

Розглянуто та схвалено до друк на засіданні кафедри української мови
(протокол № 9 від 2 квітня 2025 року)

У Методичних рекомендаціях щодо організації й проведення педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності А4.01 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності А4.01 Українська мова і література, додаткової предметної спеціальності А4.021 Мова та зарубіжна література (англійська), спеціальності В11 Філологія (за спеціалізаціями), спеціалізації В11.01 Українська мова та література висвітлено організаційно-методичні засади практичної професійної підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра. Описано організацію й керівництво практикою, подано загальні вимоги до оформлення документації щодо проходження практики, критерії оцінювання, зразки аналізу уроків та подано орієнтовну структуру уроків.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
I. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПЕДАГОГІЧНОЮ ПРАКТИКОЮ	6
1.1 Мета та завдання практики	6
1.2 Зміст й основні види діяльності педагогічної практики	11
1.3 Критерії оцінювання педагогічної практики	14
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	19
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ	21
ДОДАТКИ	
Додаток 1. Договір	23
Додаток 2. Направлення на педагогічну практику	25
Додаток 3. Щоденник	26
Додаток 4. Схема аналізу навчального заняття	45
Додаток 5. Схема плану-конспекту уроку	49

ВСТУП

Практична підготовка здобувачів вищої освіти – одна з найважливіших форм організації освітнього процесу в закладі вищої освіти, важливий етап професійної підготовки майбутнього фахівця. Педагогічна практика відбувається в середовищі, максимально наближеному до умов професійної діяльності, поєднує теоретичну підготовку здобувачів із практичною діяльністю й забезпечує безперервність та послідовність у формуванні професійних умінь та навичок.

Упродовж педагогічної практики інтенсивно формуються професійні вміння й навички здобувачів, розвивається їхня творча самостійність, здатність аналізувати педагогічні процеси, закладаються основи індивідуального стилю навчально-виховної роботи та педагогічної майстерності. Педагогічна практика в ЗЗСО дає можливість здобувачам вищої освіти не тільки закріпити й поглибити теоретичні знання, отримані в процесі вивчення циклу педагогічних та методичних дисциплін, а й набути умінь і навичок практичної педагогічної діяльності.

Методичне видання, розроблене для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю А4.01 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності А4.01 Українська мова і література, додаткової предметної спеціальності А4.021 Мова та зарубіжна література (англійська), за спеціальністю В11 Філологія (за спеціалізаціями), спеціалізації В11.01 Українська мова та література денної та заочної форм навчання сприятиме організації та проходженню педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти.

Методичні рекомендації укладено відповідно до «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського», затвердженого наказом № 125од від 21.06.2024 р., навчального плану, освітньо-професійної програми.

Зміст видання охоплює питання, пов'язані з педагогічною практикою в освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти. З-поміж них: мета, завдання, специфіка організації, вимоги до оформлення матеріалів практики, засоби діагностики та критерії оцінювання, перелік рекомендованих електронних ресурсів, які допоможуть майбутнім учителям мовно-літературної галузі під час підготовки конспектів уроків.

Педагогічна практика в ЗЗСО проходить у середній ланці закладу загальної середньої освіти (5–9 класи).

Термін проведення практики – 7 семестр 4го року навчання.

I. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПЕДАГОГІЧНОЮ ПРАКТИКОЮ

1.1 МЕТА І ЗАВДАННЯ

Майбутні вчителі НУШ мають бути озброєні сучасними науковими методичними знаннями, що складають основу їхньої професійної діяльності, а також володіти комплексом необхідних фахових умінь.

Ефективним способом набуття професійних компетенцій, фахового та особистого розвитку майбутніх учителів української мови і літератури є педагогічна практика. Її **мета** – навчити здобувачів-бакалаврів спеціальності А4.01 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності А4.01 Українська мова і література, додаткової предметної спеціальності А4.021 Мова та зарубіжна література (англійська), В11 Філологія (за спеціалізаціями), спеціалізації В11.01 Українська мова та література закладу вищої освіти творчо використовувати в майбутній професійній діяльності набуті науково-теоретичні знання й практичні вміння.

Упродовж підготовки до цілісної педагогічної діяльності в 5–9 класах закладів загальної середньої освіти необхідно створювати умови для самореалізації, самоствердження, самовизначення особистості майбутнього вчителя-словесника; готувати майбутнього фахівця до професійної діяльності, удосконалювати вміння й навички застосовувати на практиці теоретичні знання з лінгводидактики та методики навчання української мови в найефективніших формах організації освітнього процесу за допомогою найдосконаліших методів та прийомів навчання.

Основними завданнями педагогічної практики є :

- ✓ ознайомити здобувачів із сучасним станом освітньо-виховної роботи в закладах різноманітного типу, з передовим педагогічним досвідом;
- ✓ закріпити, поглибити, узагальнити теоретичні знання з лінгвістичних дисциплін, лінгводидактики та методики навчання української мови, формувати вміння застосовувати їх на практиці при вирішенні конкретних педагогічних завдань;

✓ готувати здобувачів-практикантів до виконання функцій учителя-філолога (проведення різних типів уроків із застосуванням різноманітних методів, прийомів і видів освітньої діяльності);

✓ виховувати професійні якості особистості вчителя, потреби в педагогічній самоосвіті.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Педагогічна практика передбачає формування в здобувачів таких загальних та фахових компетентностей:

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема в професійній діяльності.

ЗК 2. Здатність діяти відповідно, свідомо, на засадах поваги до прав і свобод людини; реалізувати свої права та обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та потребу його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК 5. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК 6. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

ЗК 7. Здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості.

ЗК 8. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.

Фахові компетентності

ФК 7. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови (українську, англійську) в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 8. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання й виховання здобувачів загальної середньої освіти з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання й розвитку школярів.

ФК 10. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й створення монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв’язного мовлення здобувачів освіти під час говоріння й підготовки творчих робіт.

ФК 11. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання та діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови, ураховуючи передовий український і міжнародний досвід.

ФК 13. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань.

ФК 16. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони здоров’я здобувачів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров’язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

Після завершення проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти мають досягти наступних програмних результатів навчання:

ПР 1. Здатність конструювати конспекти уроків, застосовувати традиційні та новітні технології під час навчання української мови.

ПР 2. Здатність до володіння та цілеспрямованого вдосконалювання предметних і методичних компетентностей при викладанні української мови.

ПР 3. Здатність аналізувати, оцінювати та використовувати надбання кращих досягнень в галузі методики навчання.

ПР 4. Здатність до професійного самовдосконалення шляхом самоосвіти, вивчення передового педагогічного досвіду тощо.

ПР 5. Здатність формувати індивідуально-творчу методику навчання.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Відповідно до *«Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського»*, загальна організація практики та контроль за її проведенням у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського здійснює перший проректор з науково-педагогічної роботи. Відповідальність за організацію та проведення практики покладають на декана факультету, завідувача кафедри, за якою закріплено проведення певного виду практики, завідувача практики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Безпосереднє керівництво практикою й виконання робочої програми практики забезпечують кафедри, відповідальні за її проведення. Здобувачі вищої освіти можуть проходити практику на базах практик, які розглядаються як місця їхнього майбутнього працевлаштування.

Здобувач вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського під час проходження практики зобов'язаний:

- ✓ до початку практики проконсультуватись з керівником практики щодо оформлення всіх необхідних документів;
- ✓ своєчасно прибути на базу практики;
- ✓ у повному обсязі виконати програму практики та індивідуальні завдання керівників практики від кафедр та бази практики;
- ✓ вивчити й дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії відповідно до законодавства;
- ✓ своєчасно подати керівнику практики звітну документацію, що зазначена у програмі практики, узяти участь у звітній науково-методичній конференції.

Керівник педагогічної практики від кафедри повинен:

- ✓ до початку практики видати кожному практиканту індивідуальне завдання;
- ✓ під час проведення практики постійно контролювати забезпечення належних умов праці й побуту здобувачів вищої освіти та дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки й виробничої санітарії відповідно до законодавства;
- ✓ контролювати виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку, ведення табеля відвідування здобувачами вищої освіти бази практики;
- ✓ надавати здобувачам вищої освіти методичну допомогу у вирішенні завдань, передбачених робочою програмою практики;
- ✓ у разі виробничої необхідності (форс–мажорних обставин) організувати дистанційний супровід виконання завдань практики.

Керівник практики від закладу загальної середньої освіти, де здобувач проходить педагогічну практику, зобов'язаний:

- ✓ забезпечити необхідні умови для виконання здобувачем вищої освіти програми практики та, за необхідності, унести корективи щодо підвищення ефективності проведення практики;
- ✓ провести інструктаж з техніки безпеки, пожежної безпеки та охорони праці зі здобувачем вищої освіти в перший день практики. У разі потреби навчити його безпечних методів праці;
- ✓ забезпечити облік відвідування здобувача вищої освіти. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти заклад освіти;
- ✓ своєчасно розслідувати комісією бази практики разом із завідувачем практики ВДПУ ім. М. Коцюбинського нещасні випадки, порушення, які можуть трапитися зі здобувачем вищої освіти під час проходження практики;
- ✓ після закінчення практики надати здобувачу вищої освіти характеристику за підписом керівника бази практики.

1.2 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Зміст навчальної роботи здобувача під час педагогічної практики охоплює такі види діяльності:

- ✓ ознайомлення із специфікою діяльності закладу загальної середньої освіти певного виду: (ліцею, гімназії тощо);
- ✓ планування освітньо-виховного процесу та проведення уроків, позакласних заходів з української мови;
- ✓ відвідування та наступний аналіз уроків з української мови;
- ✓ участь у роботі методичних об'єднань учителів української мови, у засіданнях педагогічної ради закладу освіти, її підсумкової конференції з педпрактики.

Зміст позакласної роботи здобувача-практиканта з української мови має таку структуру:

- ✓ вивчення системи роботи вчителя-словесника, спрямованої на формування в здобувачів освіти стійкого інтересу до предметів;
- ✓ оволодіння вміннями виховання здобувачів на уроці засобами мови;
- ✓ опанування знаннями та вміннями щодо підготовки та проведення позакласної роботи з української мови;
- ✓ тижнів української мови, бесід, конференцій, диспутів, екскурсій, відвідування та наступний аналіз позакласних заходів з української мови та літератури.

Зміст дослідницької роботи здобувача-практиканта складається з таких компонентів:

- ✓ вивчення науково-методичної літератури;
- ✓ узагальнення досвіду викладання української мови вчителя-словесника;
- ✓ наукові спостереження, вивчення досвіду вчителів, проведення елементів експериментального дослідження за темами курсових та кваліфікаційних робіт.

Під час педагогічної практики здобувачі повинні усвідомити, що урок є основною формою організації освітньо-виховного процесу; вивчити структурні елементи уроку; з'ясувати значення типізації уроків у системі занять; самостійно складати конспекти уроків різних типів; навчитися добирати дидактичний матеріал та урізноманітнювати види вправ.

Освітньо-виховна робота студентів-практикантів охоплює три етапи:

На *початковому етапі* педагогічної практики, який триває перший тиждень, студент-практикант виконує такі завдання:

- 1. Бере участь у настановній конференції.**
- 2. Ознайомлюється:**

- ✓ із системою освітньо-виховної, позакласної та позашкільної роботи середньої ланки закладу загальної середньої освіти загалом, з порядком ведення документації (бесіди з адміністрацією закладу, учителями української мови, класними керівниками);

- ✓ зі специфікою методики роботи вчителів конкретного класу (з розкладом навчальних занять, кабінетом української мови, його обладнанням, оформленням);

- ✓ зі специфікою позакласної роботи з фаху;

- ✓ з освітніми програмами, календарними, тематичними та поурочними планами роботи вчителя-словесника;

- ✓ з відомостями про здобувачів закріпленого класу, класним журналом та особливостями його ведення.

3. Вивчає досвід роботи вчителя-словесника, за яким закріплений здобувач-практикант.

На *основному етапі* педагогічної практики, який триває впродовж наступних п'яти тижнів, студент-практикант виконує такі **завдання**:

- ✓ проводить різнотипні уроки з української мови в 5-9 класах, заплановані на період практики;

- ✓ самостійно готує та проводить по одному заліковому уроку з української мови в присутності методиста;

- ✓ відвідує уроки колег-практикантів, аналізує їх;

- ✓ відвідує позакласні заходи, які проводять вчителі-словесники, аналізує їх;

- ✓ бере участь у проведенні батьківських зборів;

- ✓ бере участь у роботі методичних об'єднань учителів української мови, семінарах, засіданнях педагогічної ради закладу освіти.

- ✓ проводить профорієнтаційний захід у старшій ланці (10-11 класи);

- ✓ веде щоденник педагогічної практики.

На **заключному етапі** педагогічної практики здобувач-практикант:

1. Готує звітні матеріали з педагогічної практики:

- ✓ щоденник роботи студента-практиканта;
- ✓ витяг з протоколу педагогічної ради, на якій затверджено оцінки з практики;
- ✓ розгорнуті конспекти уроків: з української мови (3) відповідно до календарних планів;
- ✓ 3 відеоуроки з української мови;
- ✓ аналіз уроків вчителя-предметника (2);
- ✓ профорієнтаційний захід у 10–11 класах, з використанням презентації (з обов'язковим додаванням світлин профорієнтаційного заходу);
- ✓ методичну статтю до видань факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха або виступ на звітній конференції (для тих студентів, які претендують на «ВІДМІННО»). Тему узгоджує із керівником практики.

2. Вчасно здає (**упродовж трьох днів після закінчення педагогічної практики**) звітну документацію керівникам педагогічної практики для перевірки та оцінювання.

3. Бере участь у підсумковій науково-практичній конференції, де здобувачі обговорюють проблеми роботи сучасного закладу загальної середньої освіти та діляться власними напрацюваннями.

1.3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Керівник педагогічної практики використовує такі критерії оцінювання здобувачів-практикантів:

Оцінка А «відмінно»:

- ✓ здобувач виявляє особливі творчі здібності під час проведення уроків з української мови;
- ✓ без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє доцільно поєднувати традиційні й інноваційні методи та прийоми освітньої діяльності;

- ✓ приймає вдалі рішення в нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;
- ✓ здобувач правильно визначає послідовність та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;
- ✓ здобувач правильно визначає об'єкти контролю на уроці та критерії їхнього оцінювання;
- ✓ здобувач уміє правильно розподілити час на мовлення здобувачів середньої освіти та вчителя на уроці;
- ✓ володіє прийомами активізації всіх здобувачів класу й здійснює індивідуальний підхід до них;
- ✓ здобувач уміє зацікавити здобувачів освіти діями, які виконують на уроці;
- ✓ грамотно використовує технічні та інші допоміжні засоби навчання;
- ✓ епізодично користується конспектом уроку та впродовж уроку може скоригувати свою заплановану діяльність;
- ✓ у здобувача-практиканта є всі необхідні звітні матеріали.

Оцінка В «дуже добре»:

- ✓ здобувач, ураховуючи поради керівника практики або вчителя, використовуючи зразки методичних матеріалів, методично грамотно спланував урок, визначив цілі, етапи уроку та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій, цілі уроку досягнуто в цілому, але план не повністю зреалізовано.
- ✓ здобувач не до кінця реалізував виховний, розвиваючий та освітній потенціал уроку;
- ✓ методичні прийоми не повністю відповідають цілям етапів уроку;
- ✓ здобувач здебільшого правильно визначив послідовність та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;

- ✓ здобувач правильно визначив об'єкти контролю на уроці та критерії їхнього оцінювання;
- ✓ здобувач не завжди правильно розподіляє час на мовлення учнів і вчителя на уроці;
- ✓ здобувач володіє прийомами активізації всіх здобувачів класу, але не завжди здійснює індивідуальний підхід до них;
- ✓ уміє зацікавити здобувачів середньої освіти;
- ✓ використовує самостійно виготовлені наочні матеріали, але методика їх використання не завжди раціональна;
- ✓ грамотно проводить дидактичні ігри;
- ✓ здобувач епізодично користується конспектом уроку та впродовж уроку інколи може скоригувати свою діяльність;
- ✓ у здобувача наявні всі необхідні звітні матеріали.

Оцінка С «добре»:

- ✓ при проведенні уроків здобувач здебільшого перебуває на конструктивному рівні, поєднуючи традиційні способи вирішення освітніх завдань з новаторськими;
- ✓ уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача;
- ✓ контролює власну діяльність; виправляє помилки, серед яких є суттєві;
- ✓ здобувач не повністю реалізував виховний, розвиваючий та освітній потенціал уроку;
- ✓ методичні прийоми не завжди відповідають цілям етапу навчання;
- ✓ здобувач неправильно визначив послідовність та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;
- ✓ здобувач неправильно визначив об'єкти контролю на уроці та критерії їхнього оцінювання;

- ✓ здобувач неправильно розподіляє час на мовлення здобувачів і вчителя на уроці;
- ✓ веде урок з помилками;
- ✓ здобувач володіє прийомами активізації здобувачів класу, але не завжди здійснює індивідуальний підхід до них;
- ✓ здобувач не вміє зацікавити здобувачів до навчальних дій;
- ✓ здобувач використовує підготовлені та самостійно виготовлені наочні матеріали, але методика їхнього використання не завжди раціональна;
- ✓ здобувач не проводить дидактичні ігри;
- ✓ постійно користується конспектом уроку;
- ✓ у здобувача бракує необхідних звітних матеріалів.

Оцінка D «задовільно»:

- ✓ здобувач при проведенні уроків виявляє репродуктивний рівень. У більшості навчальних ситуацій він орієнтується на вже відомий зразок, не виявляючи достатньою мірою прагнення до нового, оригінального. Допускає значну кількість суттєвих помилок;
- ✓ здобувач не до кінця реалізував виховний, розвиваючий та освітній потенціал уроку;
- ✓ методичні прийоми здобувача не завжди раціональні та не відповідають меті;
- ✓ здобувач допускає порушення послідовності вправ та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;
- ✓ здобувач неправильно визначає об'єкти контролю та критерії їхнього оцінювання, користується одноманітними прийомами контролю;
- ✓ упродовж уроку здобувач суттєво порушує розподіл часу на мовлення здобувачів та вчителя;
- ✓ у здобувача відсутня більшість необхідних звітних матеріалів.

Оцінка E «достатньо»:

- ✓ здобувач конструює конспекти уроків та сценарії виховних заходів за зразком, не виявляючи творчого пошуку та оригінальності;

- ✓ володіє навчальним матеріалом з методики на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні;
- ✓ здобувач методично неграмотно планує урок;
- ✓ здобувач неправильно визначає цілі, етапи уроку, методичні прийоми для досягнення мети;
- ✓ здобувач не реалізовує виховний, розвиваючий та освітній потенціал уроку;
- ✓ методичні прийоми нераціональні й не відповідають меті;
- ✓ здобувач грубо порушує послідовність виконання вправ та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;
- ✓ не визначено об'єкти контролю та критерії їхнього оцінювання;
- ✓ здобувач не достатньо чітко й неправильно дає установки на виконання учнями мовленнєвих дій;
- ✓ протягом уроку неправильно розподіляє час на мовлення здобувачів і вчителя;
- ✓ допускає велику кількість помилок;
- ✓ у здобувача відсутня переважна більшість звітних документів.

Оцінка FX «незадовільно»:

- ✓ здобувач допустив грубе порушення умов виконання договору;
- ✓ не виконав програму педагогічної практики;
- ✓ відсутні звітні матеріали;
- ✓ виявив байдужість, пасивність, безвідповідальність.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бугайова Н. А., Вікторіна О. М. Квести і проекти з використанням Інтернету на уроках української мови і літератури: [навчально-методичний посібник для вчителів української мови і літератури]. Кіровоград : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2016. 64 с.
2. Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність викладача: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2005. 336 с.
3. Дистанційне та змішане навчання в школі. Путівник / Упоряд. Воротникова І. П. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. 2020. 48 с.
4. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. Київ, 2014. 351 с.
5. Дороз В. Методика викладання української мови: навч. посібник. Київ : Центр навч. літ-ри, 2008. 176 с.
6. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти: монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.
7. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: навчальний посібник. Харків : Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.
8. Методика дистанційного навчання: збірник статей / За редакцією В. А. Ребрини. Хмельницький : ХОІППО. 2020. 81 с.
9. Омельчук С. Сучасна українська лінгводидактика: норми термінології і мовна практика фахівців: монографія. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 356 с.
10. Остапенко Н., Симоненко Т., Руденко В. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2016. 248 с.
11. Педагогічна освіта в Україні: теорія і практика: словник / укл. М. П. Вовк, Ю. В. Грищенко, С. О. Соломаха, Н. О. Філіпчук, С. В. Ходаківська;

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 328 с.

12. Пентилюк М. І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : збірник статей. Київ : Ленвіт, 2011. 256 с.

13. Практикум з методики навчання української мови / за редакцією М. І. Пентилюк. Київ, 2003. С. 268–302.

14. Семенів Н. Особливості використання електронного підручника на уроках української мови. *Проблеми сучасного підручника*. 2016. Вип. 16. С. 384–392. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psp_2016_16_36_11

15. Семеног О. М., Базиль Л. О., Дятленко Т. І. Фахова практика вчителя-словесника: навч. посібник ЛНУ ім. Т. Шевченка. Луганськ : Ноулідж, 2011. 496 с.

16. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посіб. Київ : Вища школа, 2004. 335 с.

17. Словник-довідник з української лінгводидактики: навч. посіб. / за ред. М. І. Пентилюк Київ : Ленвіт, 2015. 320 с.

18. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посібник Н. М. Остапенко, Т. В. Симоненко, В. М. Руденко. Київ : ВЦ «Академія», 2016. 248 с.

19. Фахова практика майбутнього вчителя-філолога: традиції та інновації: навч. посіб. / О. М. Семеног, М. П. Вовк, Т. І. Дятленко, Н. В. Громова. Київ : Талком, 2021. 378 с.

20. Фахова практика вчителя: національний досвід та європейські цінності: посіб. / Л. Лук'янова, Ю. Лянной, О. Семеног, М. Вовк. Київ : Талком, 2023. 237 с.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ

1. Сайт МОН України
<https://mon.gov.ua/>
2. Інститут модернізації змісту освіти. Електронні версії підручників.
<https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/>
3. Путівник реформою НУШ: усе, що потрібно знати вчителю. Освіторія.
<https://osvitoria.media/experience/putivnyk-reformoyu-nush-use-shho-potribno-znaty-vchytelyu/>
4. Нова українська школа
<https://nus.org.ua/>
5. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
<http://nbuv.gov.ua/>
6. Словники України on-line: український лінгвістичний портал.
<https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
7. Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в 5-11 класах ЗЗСО
<https://goo.gl/93BNko>
8. Перелік навчальної літератури, рекомендованої МОН України для використання у закладах освіти
<https://goo.gl/93BNko>
9. «Український правопис». Основні зміни в новій редакції:
<https://cutt.ly/GyLupby>.
10. Всеукраїнська школа онлайн
<https://lms.e-school.net.ua/>
11. Програмне забезпечення
<http://surl.li/uqsmx>

12. Ігрові завдання з лексики української мови 5 клас
<https://learningapps.org/view2981487?&allowFullscreen=1>
13. Інтерактивні вправи, тести, завдання на уроках української мови
<https://padlet.com/shklyarova74/padlet-zicvp4bazzb4n1o8>
14. Мова-ДНК нації
<https://ukr-mova.in.ua/exercises/>
15. Українська мова НУШ
<https://www.facebook.com/groups/808793387224933>

ЮТУБ-КАНАЛИ

1. Говорімо українською правильно <http://surl.li/uqtdq>
2. дискКурс <http://surl.li/uqtdm>
3. НА ВСІ ДВІСТІ <https://www.youtube.com/@navsi200>

ДОГОВІР № _____

м. ВІННИЦЯ

«_____» _____ 2025 р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (надалі – ВДПУ ім. М. Коцюбинського), в особі першого проректора з науково – педагогічної роботи Блажка О.А. діючого на підставі Статуту

та з другої сторони _____

в особі директора _____ діючого на підставі _____
_____ уклали між собою договір:

1. Предмет договору

Предметом цього Договору є спільна діяльність у практичній підготовці здобувачів вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського шляхом проведення педагогічної практики на базі _____

2. Обов'язки сторін

2.1. ВДПУ ім. М. Коцюбинського зобов'язується:

2.1.1. Забезпечити достатню теоретичну підготовку здобувача вищої освіти для проходження педагогічної практики, провести організаційну роботу, пов'язану із направленням здобувача вищої освіти на практику.

2.1.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.1.5. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці.

2.1.6. Забезпечити додержання здобувачем вищої освіти здобувачем вищої освіти трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, що сталися із здобувачем вищої освіти.

2.2. БАЗА ПРАКТИКИ зобов'язується:

2.2.1. Прийняти здобувача вищої освіти _____

на практику згідно з календарним планом:

Код та найменування спеціальності	Курс	Вид практики	К-сть студ.	Термін практики	
				Початок	Кінець
B11,01 Філологія (Українська мова і література) (польська) / A4.01 Середня освіта. (Українська мова і література англійська))	4	педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти	1		

2.2.2. Забезпечити необхідні умови для виконання здобувачем вищої освіти програми практики та, за необхідністю, унесення коректив щодо підвищення ефективності проведення практики.

2.2.3. Призначити кваліфікованих керівників практики від бази практики.

- 2.2.4. Провести інструктивну (у перші дні практики) нараду із здобувачем вищої освіти. У разі потреби навчити здобувача вищої освіти безпечних методів праці.
- 2.2.5. Забезпечити облік виходів на роботу здобувача вищої освіти. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти заклад освіти.
- 2.2.6. Своєчасно розслідувати комісією бази практики разом із представником закладу освіти нещасні випадки, порушення, які можуть виникнути із здобувачем вищої освіти під час проходження практики.
- 2.2.7. Після закінчення практики дати характеристику.
- 2.2.8. Практика проходить на безоплатній основі.

3. Відповідальність сторін

- 3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно з чинним законодавством.
- 3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за Договором, вирішуються в установленому порядку.
- 3.3. Виконання правил техніки безпеки, правил внутрішнього розпорядку, що діють на базі практики, є обов'язковими для іншої сторони.

4. Термін дії договору

- 4.1. Цей Договір набирає чинності з дати його підписання і діє до кінця практики згідно з календарним планом.
- 4.2. Після набрання Договором чинності всі попередні переговори, документи та листування стосовно нього будуть вважатися недійсними у частині, що суперечить положенням цього Договору.
- 4.2. Термін дії цього Договору може бути продовжений на узгоджений сторонами час.

5. Врегулювання спорів

- 5.1. Суперечки, які можуть виникнути у ході цього Договору чи з його приводу, сторони будуть прагнути вирішити шляхом взаємної згоди.

6. Зміни і доповнення до договору

- 6.1. Доповнення та зміни до Договору заповнюються тільки у письмовій формі шляхом укладання додаткових угод, які підписуються сторонами цього Договору та додаються до тексту як невід'ємні його частини.
- 6.2. Дійсними та обов'язковими для сторін визнаються зміни та доповнення, які внесені ними у цей Договір за взаємною згодою сторін і оформлюються у формі додаткових угод, які є невід'ємними частинами Договору.
- 6.3. Жодна зі сторін не має права передавати свої права та обов'язки без згоди на це іншої сторони.

7. Юридичні адреси сторін:

Закладу освіти: 21100, Україна, м. Вінниця, вулиця Острозького, 32,

тел. (0432) 26-52-20

Бази практики: _____

База практики:

Керівник

«__» _____ 2025 р.

Заклад освіти:

Перший проректор з науково-педагогічної роботи Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

_____ О.А. Блажко

«__» _____ 2025 р.

Міністерство освіти і науки
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
«_____» _____ 20__р.
№ _____
Вул.Острозького,32, м. Вінниця
21100, тел (0432)26-71-33

Керівнику КЗ «Ліцей № 1»
сmt. Стрижавка
Вінницький р. н.

Направлення на педагогічну практику

Направляється для проходження практики здобувач вищої освіти **4** курсу
факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха ступеня вищої освіти **бакалавр**
яка навчається за спеціальністю
денна (заочна) форма навчання

з « _____ » _____ по « _____ » _____ 20__р.

Назва практики педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти

Керівники практики:

від кафедри української мови –

від кафедри української літератури –

від кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами –

Керівник практики ВНЗ

М.П.

(підпис)

Л. В. Павлова

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

ЩОДЕННИК

**роботи студента–практиканта
за ступенем вищої освіти бакалавра**

Прізвище, ім'я, по батькові_____

Факультет_____

Спеціальність _____

Група_____

Вінниця - 20_____р.

НАПРАВЛЕННЯ

Для проходження практики _____

(ініціали та прізвище студента)

направляється в _____
(назва закладу освіти)

на строк з _____

Керівники з практики _____

Студент _____

Прибув до _____

«_____» _____ 20____ р.

Вибув із _____

«_____» _____ 20____ р.

Підпис _____
(керівник бази практики)

(ініціали, прізвище)

База практики _____

Клас _____

Викладачі:

з [предмет] _____

з [предмет] _____

Класний керівник _____

Заступник директора з
освітньої роботи _____

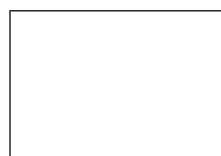
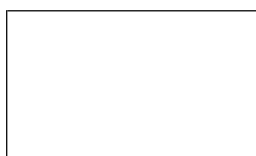
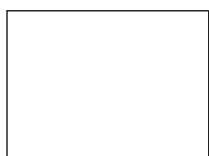
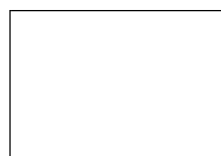
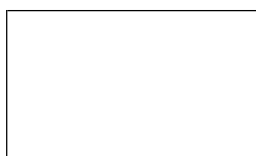
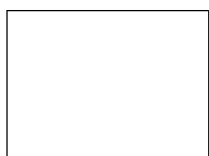
Заступник директора з
виховної роботи _____

Директор

Розклад занять

з _____
(предмет)

дні	Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця	Субота
заняття						
1 урок						
2 урок						
3 урок						
4 урок						
5 урок						
6 урок						

Стіл викладача

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

(керівник практики від фахової кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

Перший тиждень з _____ по _____ 20__р.

Дні	Освітня робота	Виховна робота

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

(керівник практики від фахової кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

Другий тиждень з _____ по _____ 20__р.

Дні	Освітня робота	Виховна робота

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

(керівник практики від фахової кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

Третій тиждень з _____ по _____ 20__р.

Дні	Освітня робота	Виховна робота

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

(керівник практики від фахової кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

Четвертий тиждень з _____ по _____ 20__р.

Дні	Освітня робота	Виховна робота

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

(керівник практики від фахової кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

П'ятий тиждень з _____ по _____ 20__р.

Дні	Освітня робота	Виховна робота

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

(керівник практики від фахової кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

Шостий тиждень з _____ по _____ 20__р.

Дні	Освітня робота	Виховна робота

Проводив заняття в період практики

[illegible]

Проводив заняття в період практики

[illegible]

Проводив позаурочну роботу з учнями

3 _____
предмету

[illegible]

Знання фактичного матеріалу, методична грамотність, уміння володіти колективом, здійснювати позаурочну роботу з предмета, якість роботи над заняттям, відповідальність за доручену справу.

[illegible]

підпис

(ініціали, прізвище)

Проводив виховну роботу з учнями

[illegible]

Проводив виховну роботу з учнями

[illegible]

Розуміння системи роботи класного керівника , уміння працювати з окремими учнями, учнівськими організаціями і з батьками, педагогічний такт студента, культура мови, громадська активність і т.д.

[illegible]

43

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

(ініціали, прізвище)

[illegible]

ініціали, прізвище

Максимум - 75

ініціали, прізвище

Максимум - 25

ініціали, прізвище керівника
практики від кафедри психології і соціальної
роботи або кафедри педагогіки, професійної освіти
та управління освітніми закладами

Загальна кількість балів максимум 100	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	Дата	Підпис	Ініціали, прізвище керівника практики від фахової кафедри

СХЕМА АНАЛІЗУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ

Відвідав (ла) навчальне заняття _____
 вчителя _____ в _____ класі « ____ » _____ 20__ р.
 категорія /звання _____ Кількість учнів присутніх на
 навчальному занятті _____ Кількість дітей з ООП _____

Мета відвідування _____

Тема заняття _____

Тип навчального заняття: формування компетентностей; розвитку
 компетентностей; перевірки та/ або оцінювання досягнення компетентностей;
 корекції основних компетентностей; комбінований урок _____

(підкреслити чи доповнити)

Обладнання: _____

Інструктаж з питань безпеки життєдіяльності (у разі необхідності) _____ (Так/Ні)

ПРОГРАМА СПОСТЕРЕЖЕННЯ

№	Аспекти заняття/показники	П	Зміст заняття
1.	Розвиток формування ключових компетентностей:		
	<i>Вільне володіння державною мовою</i>		
	<i>Здатність спілкуватися рідною мовою та іноземними мовами</i>		
	<i>Математична компетентність</i>		
	<i>Компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій</i>		
	<i>Інноваційність</i>		
	<i>Екологічна компетентність</i>		
	<i>Інформаційно-комунікаційна компетентність</i>		

	<i>Навчання впродовж життя</i>		
	<i>Громадянські та соціальні компетентності</i>		
	<i>Культурна компетентність</i>		
	<i>Підприємливість та фінансова грамотність</i>		
2.	Робота учнів під час проведення навчального заняття:		
	<i>Усі учні працювали під час проведення навчального заняття із зацікавленням, співпрацювали між собою</i>		
	<i>Більшість учнів працювала під час проведення навчального заняття</i>		
	<i>Переважає більшість учнів були пасивними під час проведення навчального заняття (переважно монологічне мовлення вчителя/вчительки над діалогічним мовленням педагога з учнями)</i>		
	<i>Усі учні були пасивні під час проведення навчального заняття не залучались до роботи (домінувало монологічне мовлення вчителя/вчительки)</i>		
3.	Оцінювання результатів навчання учнів під час проведення навчального заняття		
	<i>Оцінює результати навчання учнів, відповідно до розроблених критеріїв</i>		
	<i>Оприлюднює критерії оцінювання результатів навчання</i>		
	<i>Надає час учням на обдумування відповіді</i>		
	<i>Супроводжує відповідь учня уточнювальними запитаннями</i>		
	<i>Забезпечує зворотній зв'язок щодо якості виконання/виконаного завдання</i>		
	<i>Спрямовує оцінювання результатів навчання на індивідуальний поступ учня</i>		
	<i>Використовує прийоми самооцінювання і взаємооцінювання учнів</i>		
	<i>Відзначає досягнення учнів, підтримує в них бажання навчатися</i>		
	<i>Дає учням можливість вибору рівня навчальних завдань і напрямів навчальної діяльності</i>		
	<i>Добирає домашнє завдання, спрямоване на оволодіння ключовими компетентностями, озвучує критерії його оцінювання</i>		
4.	Формування суспільних цінностей		
	<i>Спрямування змісту навчального матеріалу на виховання в учнів: патріотизму, поваги до державної мови, культури, законів</i>		
	<i>Розвиток в учнів загальнолюдських цінностей (соціальна емпатія, толерантність, інклюзивна культура тощо)</i>		

	<i>Розвиток в учнів навички співпраці та культури командної роботи</i>		
	<i>Дотримування гігієни навчання (вправи для збереження зору, постави, пальчикова гімнастика, проведення фізкультхвилинки тощо)</i>		
5.	Використання інформаційно-комунікаційних технологій, обладнання, засобів навчання		
	<i>Використовує інформаційно-комунікаційні технології що сприяють формуванню в учнів ключових компетентностей</i>		
	<i>Використовує електронні освітні ресурси</i>		
	<i>Використовує медіаресурси з навчальною метою</i>		
	<i>Використовує мережу Інтернет для пошуку навчальної інформації, виконання онлайн-завдань тощо</i>		
	<i>Використовує обладнання та засоби навчання для активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів</i>		
6.	Комунікація з учнями		
	<i>Застосовує особистісно орієнтований підхід:</i>		
	<i>Комунікація націлена на те, щоб кожен учень відчував себе особистістю</i>		
	<i>Прослідковується повага вчителя до кожної дитини, її цілей, запитів та інтересів</i>		
	<i>Спрямованість комунікації на розвиток та саморозвиток кожної дитини</i>		
	<i>Завдання/вправи що пропонуються учням, враховують їх життєві інтереси та запити</i>		
	<i>Мотивує учнів застосовувати власний життєвий досвід та шукати різні варіанти рішень</i>		
	<i>Співпрацює з учнями на засадах партнерства:</i>		
	<i>Вислуховує та сприймає думки учнів, їх погляди</i>		
	<i>Формулювання мети/завдання/проблеми та/або її розв'язання відбувається спільно з учнями</i>		
	<i>Орієнтація партнерської діяльності вчителя та учня на розвиток творчої активності, творчого мислення, вміння застосовувати критичне мислення в нових умовах</i>		
	<i>У роботі з учнями застосовує авторитарний підхід (нав'язування своєї думки, блокування ініціативи учнів, зневага до гідності дитини, її прав)</i>		
	<i>Дотримується принципів академічної доброчесності</i>		
	<i>Вказує джерело інформації, авторство</i>		
	<i>Акцентує увагу на цінності самостійного виконання завдань</i>		
	<i>Добирає завдання/вправи, що унеможливають списування</i>		

Домашнє завдання, його раціональність _____

Структура заняття (уроку): *(відповідність етапів уроку його типу і завданням, взаємозв'язок етапів, відповідність розподілу часу між окремими етапами уроку, оптимальність педагогічного керівництва уроком, і динамікою кожного етапу)*

Висновки: _____

Пропозиції: _____

Підпис _____

ОРІЄНТОВНИЙ ЗРАЗОК ПОУРОЧНОГО ПЛАНУ
«КОНСПЕКТ УРОКУ»

Дата: _____

Клас _____

Конспект (план) уроку

Тема: _____

Мета: _____

Обладнання: _____

Тип уроку: _____

Хід уроку

I Організаційна частина

1.1 _____

1.2 _____

II Актуалізація опорних знань

2.1 _____

2.2 _____

III Мотивація навчальної діяльності

IV Вивчення нового матеріалу

4.1 _____

4.2 _____

4.3 _____

4.4 _____

4.5 _____

V Систематизація та узагальнення знань і вмінь

VI Підсумки уроку

VII Домашнє завдання

Методичні рекомендації щодо організації та проведення педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти для здобувачів спеціальності А4.01 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності А4.01 Українська мова і література, додаткової предметної спеціальності А4.021 Мова та зарубіжна література (англійська), спеціальності В11 Філологія (за спеціалізаціями), спеціалізації В11.01 Українська мова та література.

Сахацька Віта Василівна
Богатько Валентина Василівна

Редактор:.....

Комп'ютерна верстка:

Підписано до друку _____

Формат _____ Ум. друк. арк. _____ Тираж _____